

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чауса Миколи Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого частини шостої статті 539 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
22 липня 2026 року
№ 189-1(П)/2026

Справа № 3-165/2026(362/26)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Юровська Галина Валентинівна – головуючий, доповідач,
Лемак Василь Васильович,
Первомайський Олег Олексійович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чауса Миколи Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого частини шостої статті 539 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Юровську Г.В. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Чаус М.О. із клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 3, частині другій статті 6, частинам першій, другій статті 8, частині першій статті 24, частині першій статті 55 Конституції України (конституційність) абзац перший частини шостої

статті 539 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс), згідно з яким „за наслідками розгляду клопотання (подання) суд постановляє ухвалу, яка може бути оскаржена в апеляційному порядку. Оскарження прокурором ухвали суду щодо умовно-дострокового звільнення від відбування покарання, умовно-дострокового звільнення від відбування покарання для проходження військової служби або заміни невідбутої частини покарання більш м'яким зупиняє її виконання“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Вищий антикорупційний суд (далі – ВАКС) вироком від 14 червня 2023 року визнав Чауса М.О. винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, визначеного частиною четвертою статті 368 Кримінального кодексу України та призначив йому покарання – десять років позбавлення волі з позбавленням права обіймати певні посади строком на три роки, з конфіскацією майна.

Апеляційна палата ВАКС скасувала вирок ВАКС від 14 червня 2023 року та ухвалила новий вирок від 3 квітня 2025 року, яким визнала Чауса М.О. винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, визначеного частиною четвертою статті 368 Кримінального кодексу України та призначила йому покарання – позбавлення волі на строк вісім років шість місяців із позбавленням права обіймати певні посади строком на три роки, з конфіскацією майна. У строк відбування основного покарання зараховано строк затримання Чауса М.О. протягом двох днів у період із 3 серпня 2021 року до 4 серпня 2021 року та строк перебування його під вартою з моменту затримання відповідно до вироку ВАКС від 14 червня 2023 року до набрання законної сили цим вирок, а саме з 14 червня 2023 року до 3 квітня 2025 року з розрахунку один день тримання за два дні позбавлення волі.

Чаус М.О. звернувся до суду з клопотанням про зарахування у строк відбування покарання часу його перебування в медичному закладі під цілодобовою охороною Служби безпеки України (далі – СБУ) до передачі

співробітникам Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ) та часу перебування у слідчих ізоляторах після винесення Апеляційною палатою ВАКС вироку від 14 березня 2016 року.

Апеляційна палата ВАКС ухвалою від 17 березня 2026 року відмовила в задоволенні клопотання на підставі частин першої, другої статті 539 Кодексу та зазначила, що вирішення питання про зарахування в строк відбування покарання часу перебування Чауса М.О. у медичному закладі під цілодобовою охороною СБУ до передачі співробітникам НАБУ та часу перебування у слідчих ізоляторах після винесення вироку Апеляційною палатою ВАКС на стадії виконання вироку виходить за межі її повноважень. У резолютивній частині названої ухвали вказано, що ухвала оскарженню не підлягає.

Зазначену ухвалу Апеляційної палати ВАКС Чаус М.О. оскаржив в апеляційному порядку. Суддя Апеляційної палати ВАКС ухвалою від 16 квітня 2026 року відмовив у відкритті провадження, вказавши, що відповідно до статті 392 Кодексу в апеляційному порядку можуть бути оскаржені судові рішення, які були ухвалені судами першої інстанції і не набрали законної сили, а саме: вироки, крім випадків, передбачених статтею 394 Кодексу; ухвали про застосування чи відмову у застосуванні примусових заходів медичного або виховного характеру; інші ухвали у випадках, передбачених Кодексом; зі змісту апеляційної скарги вбачається, що засуджений оскаржує ухвалу Апеляційної палати ВАКС від 17 березня 2026 року, яка не підлягає апеляційному оскарженню.

Чаус М.О. звернувся до Верховного Суду з касаційною скаргою на ухвалу судді Апеляційної палати ВАКС від 16 квітня 2026 року. Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду ухвалою від 25 травня 2026 року відмовив у відкритті касаційного провадження.

Мотивуючи своє рішення, названий суд послався, зокрема, на статтю 392 Кодексу та зазначив, що зі змісту оскаржуваного судового рішення вбачається, що Чаус М.О. оскаржує ухвалу Апеляційної палати ВАКС

від 17 березня 2026 року, якою відмовлено в задоволенні його клопотання про зарахування у строк відбування покарання часу перебування в медичному закладі під цілодобовою охороною СБУ до передачі співробітникам НАБУ та часу перебування у слідчих ізоляторах після постановлення вироку, хоча зазначена ухвала не підлягає апеляційному оскарженню.

Чаус М.О. звернувся до Верховного Суду з касаційною скаргою на ухвалу Апеляційної палати ВАКС від 17 березня 2026 року. Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду ухвалою від 25 травня 2026 року відмовив у відкритті касаційного провадження.

У вказаній ухвалі Верховного Суду зазначено, що питання, які виникають під час та після виконання вироку, суд вирішує за правилами розділу VIII „Виконання судових рішень“ Кодексу, порядок їх вирішення врегульовано статтею 539 Кодексу, згідно з якою за наслідками розгляду відповідного клопотання (подання) прокурора і засудженого, його захисника, законного представника, органу або установи виконання покарань, а також інших осіб, установ або органів у випадках, установлених законом, суд постановляє ухвалу, яка може бути оскаржена в апеляційному порядку; водночас кримінальний процесуальний закон не передбачає касаційного порядку оскарження вказаних судових рішень.

На думку автора клопотання, Апеляційна палата ВАКС та Верховний Суд порушили частину шосту статті 539 Кодексу, унаслідок чого його позбавлено права на апеляційне оскарження ухвали Апеляційної палати ВАКС від 17 березня 2026 року.

На підтвердження своєї позиції Чаус М.О. посилається на окремі приписи Конституції України, Кодексу, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

З аналізу конституційної скарги вбачається, що Чаус М.О. не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності абзацу першого частини шостої статті 539 Кодексу, а лише вказав статті Конституції України, яким, на його думку, не відповідають оспорювані приписи Кодексу, та зазначив про порушення цих приписів Апеляційною палатою ВАКС та Верховним Судом через відмову йому в апеляційному на касаційному оскарженні ухвал Апеляційної палати ВАКС, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України констатує, що Чаус М.О. не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Чауса Миколи Олексійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого частини шостої статті 539 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**